

Aloite: Vantaan kaupungilta julkisia sijoituksia nuorten yrityksiin

Pääkaupunkiseutu muodostaa Suomen tasolla ainutlaatuisen startup- ja kasvuyritysten verkoston. Suurin osa yksityisistä sijoituksista keräävistä yrityksistä sijaitsee Helsingissä ja Espoossa, vaikka myös Vantaalla on merkittävää potentiaalia. Tästä syystä Vantaan kaupungin tulisi harkita julkista sijoittamista nuorten erilaisiin yrityksiin erityisesti sellaisiin, jotka ovat alkua- tai kasvuvaiheessa.

Tällaiset sijoitukset, auttavat yrityksiä kehittämään tuotteita, palkkaamaan työntekijöitä ja viemään ideoitaan markkinoille. Niiden kautta voi saada myös kokemusta, mentorointia, strategipohjaista ohjausta sekä verkostoja, jotka ovat ratkaisevia yrityksen alkuvaiheessa. Ne samalla vahvistavat yrittäjien uskoa omaan liikeideaan ja mahdollistavat yritystoiminnan kasvun.

Nuorten yrittäjyys on valtakunnallisesti kasvussa. 4H-järjestön mukaan vuonna 2024 Suomessa toimi yli 2 700 nuorta 4H-yrittäjää ja määrä kasvoi 450:llä edellisvuoteen verrattuna. Eniten 4H-yrityksiä on Uudellamaalla, johon Vantaa kuuluu. Myös Nuorten yrittäjyys ja talous NYT -järjestön vuoden 2025 tulevaisuusraportin mukaan jopa 51 prosenttia nuorista voisi kuvitella toimivansa yrittäjänä, 27 prosenttia uskoo perustavansa oman yrityksen ja joka viides kertoo, että oma liikeidea on jo mielessä. Maahanmuuttajataustaisista nuorista 59 prosenttia on kiinnostunut yrittäjyydestä, mikä on Vantaan kaltaiselle monikulttuuriselle kaupungille merkittävä mahdollisuus.

Vaikka liikeidea olisi, monella nuorella tai nuorella aikuisella ei kuitenkaan ole rahaa validoida sitä. Useimmat opiskelijat eivät ole oikeutettuja starttirahaan, koska opiskelu katsotaan päätoimiseksi työksi ja siten starttirahan saaminen voi johtaa opintotukien menettämiseen. Myös lainan saaminen pankilta alaikäisenä on mahdotonta ja nuorena aikuisena vaikeaa, sillä heillä ei ole usein riittävästi säännöllisiä tuloja taikka vakuuksia. Vantaan kaupunki on todennut tavoitteekseen kasvattaa nuorten yrittäjien määrää merkittävästi ja saada tulevina vuosina jopa tuhat nuorta mukaan kesäyrittäjyysohjelmaan. Tämän tavoitteen edistämiseksi kaupunki aikoo laajentaa ohjelman näkyvyyttä. Vantaan nuorisovaltuusto teki alkuvuodesta aloitteen kesäyrittäjyys-ohjelman ikärajan laskemisesta ja sen tunnettavuuden lisäämisestä ja on hienoa, että ainakin jälkimmäinen tavoite on toteutumassa.

Kesäyrittäjyysohjelman rinnalle myös julkinen sijoittaminen nuorten yrityksiin voisi kasvattaa nuorten yrittäjien määrää merkittävästi. Kaupunki voisi toteuttaa tätä esimerkiksi pääomasijoittamisena, rahapottina, yhteisrahastona yhteistyössä paikallisten yritysten, oppilaitosten ja yrittäjäjärjestöjen kanssa taikka muulla tavoin.

Esimerkiksi Pääomasijoitusten vaikutus kaupunkiseutujen kilpailukyvyllä kasvanut viimeisten vuosikymmenien aikana. Aluetalouden näkökulmasta ne parantavat työllisyyttä ja lisäävät verotuloja, monipuolistavat talouden rakennetta ja kasvattavat työvoiman osaamista sekä sosiaalista pääomaa. Sijoittaminen siis madaltaa kynnystä yritystoiminnan aloittamiseen ja kehittämiseen sekä toisi kaupunkiin uutta, nuorten luomaa kasvua.

Tiedostamme, että sijoittaminen, erityisesti kasvuyrityksiin sisältää aina huomattavia riskejä, sillä moni lupaava yritys kehittää jotain uutta ja saattaa epäonnistua liiketoiminnassaan. Myöskään näin kurjassa taloustilanteessa riskit eivät houkuttele. Riskinotto voi kuitenkin osoittautua sijoittajalle kannattavaksi, jos yrityksen liiketoiminta lähtee menestyksekkääseen kasvuun ja sijoitetun pääoman arvo nousee.

Vantaalaiset ovat kiinnostuneita sijoittamisesta. Nordea raportoi, että säännöllisesti rahastoihin sijoittavien vantaalaisten osuus kasvoi 11 prosenttia viime vuonna. Kaupungin tulisi riskeistä huolimatta olla yhtä rohkea kuin sen asukkaat ja sijoittaa enemmän. Näiden sijoitusten tulee kohdistua ennen kaikkea tulevaisuuden tekijöihin eli nuoriin yrittäjiin.

Vantaan nuorisovaltuusto esittää, että Vantaan kaupunki:

- Selvittää mahdollisuuden tehdä julkisia sijoituksia nuorten perustamiin yrityksiin.
- Kartoittaa, voisiko sijoittamista toteuttaa yhteistyössä elinkeinopalveluiden, yrittäjäjärjestöjen, oppilaitosten ja muiden tahojen kanssa.
- Arvioi, miten julkiset sijoitukset voisivat tukea nuorten työllisyyttä ja Vantaan aluetaloudellista kehitystä.

Lähteet:

<https://www.vantaansanomat.fi/paikalliset/8311110>

<https://www.vantaansanomat.fi/paikalliset/8251354>

<https://kaupunkitieto.hel.fi/fi/paaomasijoitukset-startup-ja-kasvuyrityksiin-kasvoivat-paakaupunkiseudulla-sijoittaminen-nostanut>

<https://nuortennyt.fi/ajankohtaista/tutkimukset/tulevaisuusraportti/>

<https://www.4h.fi/ajankohtaista/yli-182-000-lasta-ja-nuorta-harrasti-4hta-vuonna-2024/>